

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Stephani Thevpoli Bened. F. Patric. Veneti,
Academicarum Contemplationum Lib. X**

Piccolomini, Francesco

[Basel], 1590

VD16 ZV 12463

Nonnulla ad Foelicitatem pertinentia. Cap. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12918

tia umbram coluit: Plato verò ad terminum,
& essentiam, mentis aciem direxit.

Nonnulla ad felicitatem pertinentia.

CAP. VI.

OMO, qui felicitatis, & miserie est
capax, & in eius manibus est po-
situm ad vtramlibet progredi iu-
re in biuio collocatus esse dicitur:
& in eo boni Dæmonis virtus, ingenij conue-
niens dispositio, humanæ fortis splendor re-
fulget: dum, derelicta via obliqua, rectam eli-
git; neglectis tenebris, properat ad lucem; spre-
tis umbris, essentiam quærit, & magnificat. Et
quoniam felicitas sumpta pro scopo, & eius
essentia, est ipsum bonum; sumpta pro eo, &
proximè nos necit cum scopo, est sapientia, &
amor: iure, vt ad nos pertinet, & in ordine ad
ea, quæ in nobis felicitatem formant; primas
partes Plato in Philebo sapientiæ tribuit. Et
quoniam sapientia est eleuatio ad ideas, & con-
tactus earum; in quo cōtactu anima per men-
tem formatur, & ratio per ideas perficitur, &
cum primo principio necitur: iure felicitas
dicitur similitudo animæ cum Deo: nam in eo
nexu p̄ diuina formatur, vitamq; diuinā hau-
rit, & recipit: ideò, vt iure Deo simillima dica-
tur. Insuper, quia Mēs supra cælum est posita,
cū sit ab omni corpore soluta: Anima verò
cum motu, & corpore complicata: ideò iure
dicitur in Phædro, pertinētia ad mentē, supra
cælum esse collocata, & in loco supercœlesti:

animas verò, q̄ in cœlum eleuantur, vnà cum cœlo circunvolui; & solùm aurigæ caput, hoc est, mentem supra cœlum extolli. Ex nexu animæ cum primo principio, incomparabile confurgit gaudium; & iure quidem: nam ille nexus, est redivus animæ in dispositionem sibi per naturam, & electionem summo opere congruentem; redivus autem in suam naturam, optatiq; finis fruitio, gaudium saluberrimum parit. Et quoniam obiectum est immensum, & voluntas nil aliud quærebat, nec ad aliud tendebat, nisi ad illud; iure gaudium quoque est immensum, cum nullo dolore permixtum, vniuersam expetitionem cumulatissimè explens. Et quoniam gaudium pendet ex obiecti adeptione, nobis per sapientiam conueniente; ideò iure Plato in Philebo, secundas partes pro fœlicitatis constitutione tribuit gaudio. Ex his varia cognitu vtilia colligere valemus. Primum est, fœlicitatem nedum attinere ad facultatem animæ cognoscentem, verùm etiã ad appetentem: nam sapientia, ad facultatem intelligentem; gaudium, quo inde perfundimur, ad voluntatem pertinet: & id profectò iurè cõtingit; vt omnis animæ facultas perficiatur, optimaq; dispositione fruatur. Colligimus secundo, fœlicitatem eminentiori modo conuenire intellectui, quàm voluntati: quia fœlicitas magis in eo nexu posita est, qui nobis conuenit per sapientiam, quàm in gaudio inde confurgente: gaudium enim est affectio, &

comes

comes felicitatis, non autem præcipua essentia eius. Propterea cum Scoto non sentio, qui ad voluntatem potius, quàm ad intellectum censuit pertinere felicitatem: Et Marsilius Ficinus, dum in suis epistolis oppositum asserit, & confirmat; manifestissimè aduersatur Platoni in Philebo, quem tamen pro facultate sectari nititur. Demum colligimus; quidnam sit ambrosia, & nectar; quibus refici, & saturari animæ equos, assentitur in Phædro. Nam in animæ nostræ eleuatione; primò cōsideratur nutritio, & accretio alarum animæ; hoc est, virium, & appetitionum eius: quæ nutritio, & accretio dicitur fieri pulchro, sapientia, & bono; quoniam animæ vires non vehementer ad superna conspirant; nisi, munere sapiētiae, bonum & pulchrū aliqua in parte nouerint. Post alarum accretionem, quæ in animæ descensu deciderant; sequitur eleuatio, adeptio, contactusque obiecti, & eminens quædam ab ipso animæ nostræ formatio; & hoc dicitur conuiuium animarum, quæ supra cælum eleuatur: in quo conuiuium animæ, quæ saturantur, amplius non esuriunt. Postremò equis, hoc est, facultatibus appetentibus, ambrosia, & nectar offertur: & primò Ambrosia, quasi cibus; qui est expletio appetitionis, per nexum animæ cum primò omnium principio: mox nectar, hoc est, gaudium inde consurgēs; qui est, quasi potus cibum contemperans, & dulcedine animam perfundens: qui cibus, & potus dici-

tur tribui equis, hoc est, facultatibus appetentibus; quoniam nutritio, & expletio ad facultatem appetentem propriè pertinent, vt etià gaudium inde consurgens. Hæc primò, & propriè Diis conueniunt; qui supra cælum ad cœliuium, & dapes tendere dicuntur: in propria tamen conditione, & gradu etiã conueniunt animis hominum; quamuis non ita, vt Dij, eleuentur sublimes. His metaphoris Plato eleganter, & doctè cuncta explicauit ad fœlicitatem, & ad gaudium eius comitem pertinētia; ita sublimia ingenia docuit; vulgaria verò demulsi, & oblectauit. Verùm cum post varios decursus, cum post descensum à primo rerum principio vsque ad postremam materiam, iam in principium primum reuersi sumus; in eoq; fœlicitatem, summum gaudium, finem què nostrum inuenerimus: conueniens esse duxi, vt Deo gratias agentes, in eo optimo fine, nostrorum laborum finem statuamus; & non sine gaudio, in eo immenso gaudio requiescamus.

Peroratio operis:

CAP. VII.

Atissimi sunt campi Platonice contemplationis, & à viris diuino potius, quàm humano ingenio præditis accuratè culti. Hos ego, qua potui, breuitate percurri; summa potius tangens fastigia rerum, quàm exactè cuncta perquirens:

Verfa-